

I УВОД

У литератури не постоји јединствен став шта се сматра под појмом заштите на раду. У правној теорији појам заштите на раду се покушава одредити преко њене садржине. Дуго времена појам заштите на раду се одређивао кроз мере тзв. “хигијенско-техничке заштите”. Временом појављују се нови узроци повређивања који се све више везују за личност радника и односе који се стварају у радној средини и њеном окружењу. Стога, чини нам се да *појам заштите на раду обухвата примену најсавременијих техничких, здравствених, образовних, организационих, социолошких, правних, економских и других мјера и средстава са циљем да се дјелује превентивно и са јединим задатком да буде што мање несрећа и повреда на раду и да се што безболније уклоне штетне последице ако се оштећење здравља и повреде на раду нису могли избећи.*¹

У прилог изнетог појма заштите на раду могу послужити и најзначајнији акти Међународне организације рада и Европске Уније као што су: Конвенција број 155 о заштити на раду, здравственој заштити и радној средини из 1981. године (ратификована у СФРЈ 1987. године); Конвенција број 161 о служби медицине рада из 1985. године (ратификована у СФРЈ 1989. године); Препоруке Међународне организације рада које се односе на заштиту на раду и Општа директива о увођењу мера за подстицање побољшања безбедности и здравља радника на раду (89/391) као и низ посебних директива којима се регулишу посебни облици заштите на раду у Европској Унији. Осим наведених аката у Европској Унији заштиту на раду непосредно регулишу Уговор о оснивању (1992.) – члан 118а и Европска социјална повеља (II део).

Права, обавезе и одговорности у вези са заштитом и здрављем на раду уређују се на директан и индиректан начин, односно прописима радног законодавства, пензијског и инвалидског осигурања, здравственог осигурања и здравствене заштите, техничким и другим прописима којим се штите зашита и здравље лица на раду и других лица, те колективним уговорима.²

Како је заштита на раду област из радних односа тако се и извори по угледу на изворе радног права дјеле на унутрашње изворе и изворе међународног поријекла.

¹ Брковић Р., Радно право, Београд, 2005. година, стр.45

² Закон о заштити на раду (“Службени гласник Републике Српске”, број : 01/08) члан 3. став 3.